

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test sa skladá z dvoch častí.

I. časť obsahuje pravopisné cvičenie, v ktorom máte doplniť 20 písmen. Za každé správne doplnenie získate 0,5 b; spolu za I. časť môžete získať max. 10 bodov.

II. časť testu obsahuje ukážky a testové úlohy. Pri úlohách s možnosťou výberu správnu odpoveď zakrúžkujte priamo v teste. Pri doplňovacích úlohách, odpoveď zapíšte na vyznačený riadok. Za II. časť môžete získať max. 40 bodov.

Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie celého testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. časť

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce i/í alebo y/ý.

Posledné prázdnin___ som tráv___l u str___ka na
K___suciach. S niekoľk___m___ kamarátm___ som
podnikol v___let na b___c___kloch. Raz sme
unaven___ odd___choval___ na okraj___ lesa. Videli
sme jeleňa so siedm___m___ srnam___ . Svoj___mi
kop___tami rozr___vali zem.

Ukážka 1

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 1 – 11

Ivan Krasko: Otcova roľa

Pokojný večer na vršky padal,
na sivé polia.
V poslednom lúči starootcovská
horela roľa.
Z cudziny tulák kročil som na ňu
bázlivou nohou.
Slnko jak koráb v krvavých vodách
plá pod oblohou.

Strnište suché na vlhkých hrudách
pod nohou praská.
Zdá sa, že ktosi vedľa mňa kráča –
na čele vráska,
v láskavom oku jakoby krotká
výčitka nemá:
– prečo si nechal otcovskú pôdu?
Obrancu nemá!

Celý deň slnko, predsa je vlhká
otcovská roľa.

**Stáletia tiekli poddaných slzy
na naše polia,
stáletia tiekli – nemôž' byť suchá
poddaných roľa,
darmo ich suší ohnivé slnko,
dnes ešte bolia.**

Z cudziny tulák pod hruškou stál som
zotlelou spolu.
Poddaných krvou napitá pôda
domov ma volá...
A v srdci stony robotných otcov
zreli mi v semä...
Vyklíčia ešte zubále dračie
z poddaných zeme?

1. Kto je hlavným hrdinom básne?

---

2. V ktorom z uvedených veršov sa nachádza prirovnanie:

a) kročil som na ňu bázlivou nohou	b) stáletia tiekli – nemôž' byť suchá
c) slnko jak koráb v krvavých vodách	d) krotká výčitka nemá

3. Vypíšte z 1. strofy básne jeden viacnásobný vetný člen:

---

4. Ktoré z uvedených prídavných mien vystihuje duševný stav hrdinu básne?

- a) veselý   b) urazený   c) očarený   d) ustráchaný

5. Ukážka je z lyrickej básne, pretože:

a) zobrazuje subjektívny svet autora	b) má rým a rytmus
c) obsahuje rečnícke otázky	d) je písaná vo veršoch

6. Aký typ vety podľa obsahu (modálnosti) sa v texte nenachádza:

- a) opytovacia   b) rozkazovacia   c) oznamovacia   d) zvolacia

7. Pomenujte básnické umelecké prostriedky:

- a) Poddaných krvou napitá pôda domov ma volá. _____
b) ohnivé slnko _____

8. Koľko viet sa nachádza vo vyznačenom súvetí v básne?

9. Zakrúžkujte pravdivosť tvrdenia:

Veta: Otcova roľa. - je dvojčlenná veta.

áno

nie

10. Určte gramatické kategórie a vzor zvýrazneného podstatného mena vo vete:

Vyklíčia ešte zubále dračie z poddaných zeme?

11. Slovo starootcovský bolo vytvorené skladaním. Takto vytvorené slová nazývame:

- a) skrátené pomenovania   b) spojené slová
c) združené pomenovania   d) zložené slová

Ukážka 2

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 12 – 24

..... s herečkou SND Emíliou Vášáryovou: Čo nemôžeš mať, to nech ti nechýba

N.: Je zábavné skúšať komédiu?

E. V.: Je to hlavne tvrdá práca a pokým inscenáciu neuvidí divák, tvorcovia nemusia tušiť, či sú na správnej ceste. Budovať komické situácie sa dá, len keď máte obecenstvo. Skúsime preto tak, že v hľadisku sedia dvaja - traja ľudia - šepkárka, inšpicientka, alebo dramaturg - a pozorujeme ich reakcie.

N.: Ide o istý druh techniky, ktorý sa dá naučiť?

E. V.: Je to aj technika, samozrejme. Je to umenie zvláštnej skratky na javisku, strihu, nesmie sa v situáciách zotrvať, slovom, je to náročný žáner. V hereckých kruhoch sa traduje historka, že keď istý slávny anglický herec umieral a niekto sa ho opýtal, čo je ťažšie - umieranie, alebo urobiť na javisku komédiu - odpovedal, že určite to druhé.

N: Je pravda, že čím je človek starší, tým viac sa v ňom prebúdzajú zmysel pre humor? Ste veselšia ako voľakedy?

E. V.: Asi to nesúvisí s vekom. Človek môže podediť humorný pohľad na život, ale niekedy sa mu stanú také situácie, že oň príde. Zrejme už v génoch si nesieme, či sa radšej smežeme, alebo nie, a či lepšie komunikujeme - lebo humor je hlavne o **komunikácii**. Americký herec Dustin Hoffman vo svojej knihe napísal, že na pravom ramene mu sedí veselý anjel radosti a na ľavom - anjel smútku. Títo dvaja sa o nás v živote bijú, ide len o to, ktorý zvíťazí.

(Sme, 2. 2. 2006, upravené)

12. Určte žáner (slohový útvar) ukážky:

- a) kritika   b) úvodník   c) interview   d) správa

13. V ukážke sa uplatňuje štýl:

- a) publicistický   b) umelecký   c) hovorový   d) rozprávací

14. Uvedte dva literárne žánre (útvary), o ktorých sa hovorí v ukážke:

---

15. Napíšte antonymum k slovu komické:

---

16. Ako sa nazývajú noviny, ktoré vychádzajú raz za týždeň?

---

17. Určte literárny druh, ku ktorému patrí divadelná hra:

- a) lyrika   b) dráma   c) epika   d) tragédia

18. Určte druh súvetia:

Ide o istý druh techniky, ktorý sa dá naučiť.

---

19. Napíšte gramaticky správne celý názov divadla, v ktorom herečka pôsobí: (SND)

---

20. Z koľkých slabík sa skladá slovo: komunikácia?

- a) 5   b) 6   c) 7   d) 8

21. Akým slovným druhom je zvýraznené slovo asi vo vete z ukážky:

Asi to nesúvisí s vekom.

- a) príslovka   b) citoslovce   c) častica   d) spojka

22. Určte gramatické kategórie a vzor vyznačeného prídavného mena:

Tvorcovia nemusia tušiť, či sú na správnej ceste.
